

Berättelser i stad och landskap

TEMAT FÖR DETTA NUMMER är vitt och brett ... Det vill säga det är just det alldeles för "vida" och det alldeles för "breda" som det handlar om att söka fånga in. *Berättelser i stad och landskap* handlar om stadens och landskapets representation i bilder, berättelser och konstnärliga projekt. Det handlar inte om de redskap arkitekten eller samhällsplaneraren normalt använder för att representera sin omgivning.

Ämnet är viktigt i en tid då arkitektens arbetsredskap är under dynamisk utveckling med nya rit- och visualiseringsprogram som väller fram. I ett sådant skede av omvandling krävs det att arkitekten frågar sig: vad skall jag använda dessa nya redskap till? Det krävs en kritisk analys av den arkitektoniska och urbana representationens roll för vårt byggande i stad och landskap.

Stadens komplexitet kan inte fångas enbart med kartor och diagram. Filmer, romaner, serietidningar, fotografier och konstinstallationer, lyckas ofta mycket bättre med att fånga den moderna stadens rikedom, problem, och mångfacetterade kultur. Det är de många icke-kvantifierbara aspekterna i vår livsmiljö som hämtas in i dessa poetiska representationer.

Idag ställs vi inför stora utmaningar för att planera och bygga i den stad som genomkorsas av allt viktigare informationskablar och stora motorleder. Osynliga kommunikationsnät knyter friktionsfritt samman staden med världen, och samtidigt drar tunga fysiska strukturer förbi. I varje storstad finns fläckar av oanvänd mark, den som blivit över när motorlederna dragit förbi. Hur kan man förstå en sådan miljö? Krävs det inte nya sätt att se dessa platser för att kanske hitta deras potential?

Arkitekten och stadsplaneraren är idag allt mer en *ombyggare* i vid bemärkelse. *Tabula rasa*, miljonprogrammets utplanade idealtomt, finns inte längre kvar. Det finns i alla lägen en plats att förhålla sig till, staden byggs ständigt om. I en ombyggnadssituation krävs att man lär känna

det som redan finns, att man lär sig läsa den plats där man skall gripa in och förändra. Det är denna process våra representationsredskap skall understödja.

Parallellt med ett kritiskt utforskande av vad vi kan använda de nya redskap den digitala tekniken förser oss med, kan vi även söka oss till andra konstnärliga genrer i sökandet efter nya känsliga verktyg att läsa av och bygga om våra städer och landskap med.

Redaktionen har valt att hålla ihop det omfattande materialet i ett dubbelnummer. Alla temaartiklar i detta nummer är författade på engelska. I introduktionen presenterar jag artiklarna i relation till mina egna reflektioner kring detta tema. Fred Thompsons artikel har dock inarbetats i ett sista skede och behandlas därför inte i introduktionen. Som temaredaktör vill jag tacka alla inblandade författare, granskare och språkgranskare, för deras trägna medverkan!

Katja Grillner, Temaredaktör

Styret vil gi dere den triste meldingen at tidligere president i foreningen professor Birgit Kranz døde den 8 januar i år. Hun gjorde et stort og nyttig arbeid i foreningen, som vi er henne meget takknemlige for. Det var i hennes lederperiode at foreningen og tidskriftet ble et nordisk fellesansvar.

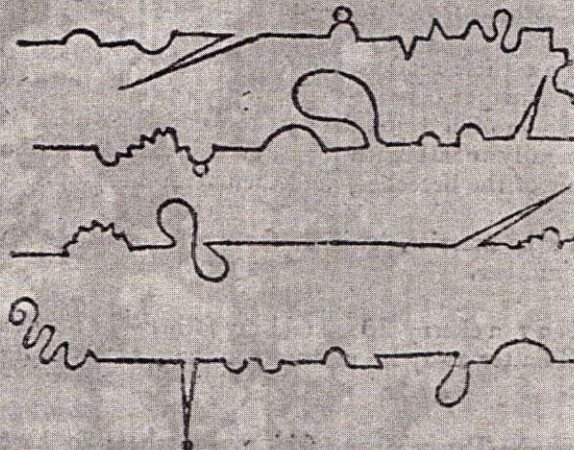
En annen trist melding gjelder professor Hans Mammen som pludslig døde den 28 november siste år. Planen var at Arkitektskolen i Århus skulle ta over ledelsen av styret med Hans Mammen som president. Vi i Styret og i redaksjonen hadde i de siste to styremøtene den gleden å oppleve engasjementet og klokskapen til Hans og vi gledede oss til å nyte godt av den fremover.

Det er med stor sorg at vi gir meddelsen om dødsfaldene til Birgit Kranz og Hans Mammen. Vi minnes dem med stor takk.

Birgit Cold

CHAP. XL.

I AM now beginning to get fairly into my work; and by the help of a vegetable diet, with a few of the cold feeds, I make no doubt but I shall be able to go on with my uncle *Toby's* story, and my own, in a tolerable straight line. Now,

Inv. T. S.

Scul. T. S.

THESE were the four lines I moved in through my first, second, third, and fourth volumes.—In the fifth volume I have been very good—the precise line I have described in it being this:

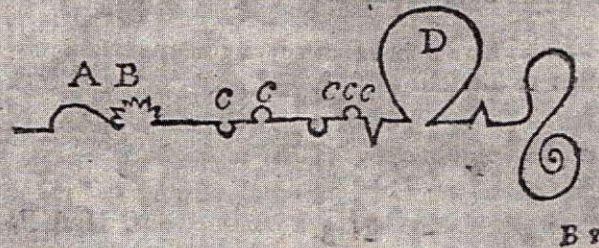

Fig. 1. Tristram Shandy's diagrams, describing the narrative lines he finds himself following. (From "The Life and Opinions of Tristram Shandy" in *The Works of Laurence Sterne*, Philadelphia 1774. Courtesy of the Royal Library in Stockholm.)